

СИЛАБУС

з дисципліни «Гендерні аспекти в туризмі» на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу – Омельченко Галина Юріївна, старший викладач ЗВО кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

<http://new.khntusg.com.ua/staff/omelchenko-galina-juriiivna>

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Географія туризму», «Красознавчо-туристична діяльність», «Психологія», «Історія туризму», «Країнознавство»

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Релігієзнавство, релігійний туризм та паломництво», «Спеціалізований туризм»

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Структурна та тематична наповненість курсу покликані висвітлити гендерні аспекти різних сегментів соціокультурного середовища, туристичної галузі, подолання традиційних гендерних стереотипів, творення нових форм і загальнолюдських стандартів для жінок і чоловіків та інших вразливих груп туристів. Гендерна культура і політика поєднують у собі збалансовану стратегію на забезпечення умов людського життя, творення нових цінностей, виявлення енергії суспільства і людини, спрямованих на людський розвиток.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність гендеру, умов його формування та проявів в суспільстві;
- витоки основних протиріч міжстатевих стосунків;
- концепції конструювання гендеру та основ наукових підходів до його вивчення;
- історичні трансформації чоловічих та жіночих ролей в суспільстві та туристичній галузі;
- гендерні специфіки сучасних наукових досліджень в туристичній галузі;
- правове забезпечення гендерної рівності;
- гендерні аспекти туристської культури.

вміти:

- адекватно застосовувати основні терміни та поняття гендерної психології у публічних дискусіях;
- відповідно до мети застосовувати стратегії та методи психологічного дослідження гендерних характеристик особистості;
- застосовувати психологічні концепції гендеру для критичного аналізу життєвого досвіду, спілкування, суспільних процесів та історичних подій;
- відрізняти стереотипи масової свідомості від об'єктивних даних;
- ефективно спілкуватися щодо гендерних питань в усній та письмових формах, спираючись на наукові психологічні дослідження;
- використовувати знання гендерної психології в туристичній діяльності та профілактиці гендерного насильства;
 - організовувати та пропонувати туристичний продукт з урахуванням потреб та можливостей різних гендерних груп туристів

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета вивчення дисципліни «Гендерні аспекти в туризмі» полягає в проведенні психологічного аналізу відносин у контексті гендерного виміру, розкриття гендерних аспектів в туристичній галузі з

урахуванням потреб та можливостей різних гендерних груп: жінок, чоловіків, дітей, людей з інвалідністю, людей похилого віку, тощо.

Предметом вивчення «Гендерні аспекти в туризмі» є аналіз особистісних проблем різних гендерних груп, який породжується диференціацією їх психологічних характеристик та ієрархічністю їх соціальних ролей, статусів, позицій в мікро- і макросоціумі, що утруднюють їх самореалізацію в туризмі.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є:

- розкрити особливості впливу на психосоціальний розвиток особистості, на можливості її самореалізації соціальної підсистеми гендерних відносин;
- розкрити специфіку гендерних відносин на різних рівнях організації туристичної діяльності: на макросоціальному рівні, на рівні міжгрупової взаємодії, на рівні міжособистісних відносин та індивідуальному рівні.
- описати основні теоретичні концепції та результати досліджень гендерної проблематики в туризмі.
- сформувати у слухачів гендерну свідомість (культуру), вільну від статево-рольових стереотипів; позитивне сприйняття жінки, як повноправного члена суспільства; толерантне ставлення до людей з іншими сексуальними орієнтаціями та поглядами.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, а також формування здатностей:

- застосовувати отриманні знання задля розвитку особистості у туристичній діяльності та науково-дослідницькій роботі;
- застосовувати гендерний підхід до аналізу конфліктних ситуацій, що виникають у соціумі та відстоювати власні права, уникаючи гендерної дискримінації;
- долати соціально-психологічні стереотипи та упередження стосовно сприйняття жінки у сучасному оточенні.
- протистояти негативному впливу та тиску оточення щодо стереотипного ставлення до жінок чи інших дискримінованих груп;
- вибудовувати міжособистісні стосунки на партнерських егалітарних засадах.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії гендеру, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг з урахуванням гендерної компоненти; аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території з гендерним аспектом; організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг туризму; приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

Структура курсу **Змістовий модуль 1.**

Лекції:

- Тема 1. Соціально-культурні передумови виникнення гендерної теорії.
- Тема 2. Гендерна ідентичність як суспільний і культурний продукт.
- Тема 3. Гендерна стратифікація сучасного суспільства.
- Тема 4. Соціально-психологічний аналіз гендерних стереотипів, гендерних ролей та гендерних атитюдів.
- Тема 5. Закордонний досвід організації туризму: гендерний аспект.
- Тема 6. Гендерні особливості поведінки споживачів туристських послуг.
- Тема 7. Гендерні особливості спілкування.

Змістовий модуль 2.

Лекції:

- Тема 8. Історія жіночого туристичного руху.
- Тема 9. Гендерні особливості організації туристського продукту.
- Тема 10. Гендерні особливості організації рекреаційних, спортивних та екстремальних турів в туристичній галузі.
- Тема 11. Особливості організації праці жінок у туристичній галузі.
- Тема 12. Безпека та здоров'я жінки та сім'ї в умовах круїзної туристичної подорожі.
- Тема 13. Гендер та психологічне благополуччя людини.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: *модуль 1* – 30 % семестрової оцінки; *модуль 2* – 30 % семестрової оцінки; *екзамен* – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>